

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ersättande av skördeskadador

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om ersättande av skördeskadador ändras så att skördeskadeersättningar även kan betalas som stöd enligt gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007—2013. Det föreslås att kraven på mottagarna av

skördeskadeersättningar och skördeskadeersättningens nedre gräns ändras så att de motsvarar bestämmelserna i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Ekonomiska förluster som odlare drabbats av till följd av skördeskadador på grund av exceptionella naturförhållanden har ersatts av statens medel från och med 1950-talet. Bestämmelser om ersättande av skördeskadador utfärdades genom lag första gången 1975. Den gällande lagen om ersättande av skördeskadador (1214/2000), nedan *skördeskadadelagen*, trädde i kraft den 15 april 2003. En odlare som bedriver jordbruks- eller trädgårdsproduktion i Finland kan med stöd av skördeskadadelagen få ersättning av statens medel för skördeskadador som har drabbat åker- och trädgårdsgrödor. Skördeskadeersättningarna omfattas av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd till jordbruket.

Till slutet av år 2007 gjordes årligen en anmälan om statligt stöd till Europeiska kommissionen före utbetalning av skördeskadeersättningarna, eftersom utbetalningen förutsatte ett godkännande av kommissionen. Från ingången av år 2008 ändrades 1 § i skördeskadadelagen så att lägenhetsbestämda skördeskadeersättningar kan betalas som stöd för förluster till följd av ogynnsamma väder-

förhållanden enligt artikel 11 i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001, nedan *gruppundantagsförordningen*. Då skördeskadeersättningar betalas med stöd av artikel 11 i gruppundantagsförordningen görs en förenklad anmälan om statligt stöd till kommissionen innan utbetalningen verkställs. Kommissionen godkänns inte separat en anmälan som har gjorts med stöd av gruppundantagsförordningen.

De stöd som utbetalas på basis av gruppundantagsförordningen omfattas av en ändring år 2010. Enligt artikel 11.8 i gruppundantagsförordningen ska ersättningen minskas med 50 procent från och med den 1 januari 2010 om odlaren inte har tecknat försäkring i händelse av skördeskadador. Kommissionens syn är att denna minskning gäller alla skördeskadeersättningar som utbetalas som stöd enligt gruppundantagsförordningen. Vidare anser kommissionen att fastän det i medlemsstaten inte erbjuds försäkringar i

händelse av skördeskadador kan skördeskadeersättningar inte utbetalas som stöd enligt gruppundantagsförordningen utan ovan avsedda avdrag. I Finland är det i dagens läge inte möjligt att teckna försäkring i händelse av skördeskadador. Om i fortsättningen betalas skördeskadeersättningar i samma utsträckning som nu anser kommissionen att skördeskadeersättningarna ska utbetalas som stöd enligt kommissionens meddelande om gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007—2013 (2006/C 319/01). Finland ska även då i samband med anmälan om statligt stöd visa till kommissionen att försäkringar i händelse av skördeskadador inte finns att tillgå i Finland.

På basis av vad som anförs ovan föreslås att 1 § i skördeskadelagen ändras så att lägenhetsbestämda skördeskadeersättningar, förutom som stöd enligt artikel 11 i gruppundantagsförordningen, även kan betalas som stöd enligt ovan angivna kommissionens meddelande om statligt stöd till jordbruk. Lägenhetsbestämda skördeskadeersättningar kan då fortsättningsvis betalas till odlarna i samma utsträckning som i dagens läge. Om lägenhetsbestämda skördeskadeersättningar betalas som stöd enligt kommissionens meddelande, förutsätter detta en anmälan om statligt stöd till kommissionen samt ett godkännande av kommissionen innan utbetalningarna verkställs. Detta fördröjer i någon mån tidtabellen för utbetalning av skördeskadeersättningar. Eftersom det är möjligt att ersättningarna för år 2010 konstaterade skördeskadador ska betalas som stöd enligt kommissionens meddelande om statligt stöd till jordbruk, föreslås att 1 § i lagen tillämpas på skördeskadador som har konstaterats den 1 januari 2010 eller därefter. Skördeskadeersättningarna utbetalas det år som följer på året för skördeskadan.

En förutsättning för att betala ut skördeskadeersättning är enligt 3 § 2 mom. i skördeskadelagen att odlaren eller odlarens make vid utgången av året före skördeskadeåret är minst 18 år och högst 65 år. Kraven på mottagare av skördeskadeersättning avviker från kraven på stödmottagare enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001). Det kan således uppkomma situationer då odlaren är berättigad

till nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen men inte till skördeskadeersättning. Med stöd av vad som anförs ovan föreslås att 3 § i skördeskadelagen ändras så att förutsättningarna för att erhålla skördeskadeersättningar förenhetligas med motsvarande bestämmelser i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen. Det föreslås att skördeskadeersättningar föreslås kunna betalas om odlaren eller odlarens make kalenderårets sista dag det år som föregår skördeskadeåret är minst 18 år men inte över 68 år och odlaren och odlarens make inte får ålderspension som avses i lagstiftningen om pension för lantbruksföretagare. Vidare föreslås att då flera fysiska personer tillsammans idkar jordbruk eller trädgårdsodling eller i verksamhet som idkas i form av en sammanslutning åtminstone en jordbrukare, bolagsman, medlem eller aktieägare som själv idkar jordbruk eller trädgårdsodling ska vara en sådan fysisk person som uppfyller de förutsättningar som bestäms ovan. Till odlare under 18 år kan enligt förslaget betalas ersättning om han eller hon har ingått äktenskap eller idkar jordbruk eller trädgårdsodling som samägare eller tillsammans med sina föräldrar eller med en av dem eller om det finns andra med dessa jämförbara särskilda skäl för att bevilja ersättning. Med makar avses äkta makar eller personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden på det sätt som avses i 7 § 3 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992). Kraven på odlarens ålder och förutsättningarna beträffande ålderspension som avses i lagstiftningen om pension för lantbruksföretagare samt kraven på idkande av jordbruk föreslås inte gälla offentlighetsrättsliga samfund, utbildningslägenheter eller fängeslägenheter. Enligt förslaget kan genom jord- och skogsbruksministeriets förordning utfärdas närmare bestämmelser om kraven som gäller odlare på motsvarande sätt som med stöd av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

För att förenhetliga stödsystemet föreslås att 8 § 4 mom. i skördeskadelagen ändras så att lägenhetsbestämd skördeskadeersättning inte betalas om ersättningsbeloppet är mindre än 100 euro per odlare och stödtyp. Skördeskadeersättningar som betalas på grund av vinterskadador och lägenhetsbestämda ersätt-

ningar för skördeskador som har inträffat under växtperioden ska utgöra olika stödtyper på samma sätt som för närvarande. I den gällande lagen är beloppet 90 euro. Den föreslagna nedre gränsen för utbetalning av stöd är samma som för de nationella stöden, jordbrukets miljöstöd och kompensationsbidraget. Dessutom föreslås en precisering av momentet i enlighet med gruppundantagsförordningen så att från skördeskadeersättnings belopp avdras ersättningar som fås med stöd av annan lagstiftning och eventuella försäkringsersättningar som odlaren har fått på grund av en skördeskada.

2 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga betydande konsekvenser för statsfinanserna. I Finland finns ungefär 2 100 gårdsbruk där den primära odlaren är över 65 men under 68 år. Den föreslagna höjningen av stödmottagarnas övre åldersgräns uppskattas öka skördeskadeersättnings belopp med 0,1 miljoner euro, beräknat utgående från de genomsnittliga skördeskadeersättningsbeloppen för de senaste åren. Höjningen av det minsta ersättningsbeloppet till 100 euro minskar å andra sidan i någon mån antalet skördeskadeersättningar.

Om skördeskadeersättningarna kan betalas som stöd enligt kommissionens meddelande om statligt stöd till jordbruk påverkar detta inte storleken av de skördeskadeersättningar

som betalas till odlarna jämfört med nu. Ifall skördeskadeersättningarna betalas som stöd enligt kommissionens meddelande, uppskattas betalningstidtabellen bli förlängd med två till tre månader, eftersom då ska göras en anmälan om statligt stöd till kommissionen och kommissionen måste godkänna den innan skördeskadeersättningarna kan betalas ut.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Under beredningen har delegationen för skördeskador hörts. Utlåtande om propositionen har inhämtats hos finansministeriet, Landsbygdsverket, närings-, trafik- och miljöcentraler i Egentliga Finland, Nyland och Österbotten, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC och Maaseudun Kehittäjäät ry.

4 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011.

Bestämmelserna i 1 § föreslås tillämpa på skördeskador som konstateras den 1 januari 2010 eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om ersättande av skördeskador

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättande av skördeskador (1214/2000) 1 och 3 § samt 8 § 4 mom.,
av dem 1 § sådan den lyder i lag 1495/2007, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Såsom skördeskadeersättningar kan av statens medel betalas lägenhetsbestämd ersättning och allmän ersättning i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag, förutsatt att Europeiska kommissionen godkänner att ersättning betalas. Lägenhetsbestämda ersättningar kan betalas som stöd för förluster till följd av ogynnsamma väderförhållanden enligt artikel 11 i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001, nedan *kommissionens förordning*, eller som stöd enligt kommissionens meddelande om gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007—2013 (2006/C 319/01).

3 §

Ersättningstagare

Ersättning som avses i denna lag kan betalas till odlare som bedriver jordbruks- eller trädgårdsproduktion i Finland och som är en fysisk eller juridisk person eller en grupp bestående av fysiska eller juridiska personer.

Betalning av ersättning förutsätter:

1) att odlaren eller odlarens make kalenderårets sista dag det år som föregår stödåret är minst 18 år men inte över 68 år och att odlaren och odlarens make inte får ålderspension som avses i lagstiftningen om pension för lantbruksföretagare, eller

2) att när flera fysiska personer tillsammans idkar jordbruk eller trädgårdsodling eller i verksamhet som idkas i form av en samslutning åtminstone en jordbrukare, bolagsman, medlem eller aktieägare som själv idkar jordbruk eller trädgårdsodling är en sådan fysisk person som uppfyller de förutsättningar som anges i 1 punkten.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 2 mom. 1 punkten kan ersättning beviljas en odlare under 18 år, om han eller hon har ingått äktenskap eller idkar jordbruk eller trädgårdsodling som samägare eller tillsammans med sina föräldrar eller med den ena av dem eller om det finns andra med dessa jämförbara särskilda skäl för att ersättning ska beviljas.

Med makar avses äkta makar och i 7 § 3 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedda personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden.

Förutsättningarna enligt 2 mom. 2 punkten gäller inte offentligrättsliga samfund, utbildningslägenheter eller fängeslägenheter.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om de

förutsättningar enligt denna paragraf som gäller odlare.

8 §

Lägenhetsbestämd skördeskadeersättning

Som lägenhetsbestämd skördeskadeersättning kan betalas högst skördeskadans belopp minskat med odlarens självriskandel, ersättningar som fåtts med stöd av annan lagstiftning och erhållna försäkringsersättningar. Genom förordning av statsrådet bestäms årligen

hur stor del av skördeskadan som ska ersättas efter att den minskats med självriskandelen, ersättningar som fåtts med stöd av annan lagstiftning och erhållna försäkringsersättningar. Ersättning betalas inte om det belopp som ska ersättas understiger 100 euro per odlare och stödtyp.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 1 § tillämpas på skördeskador som konstaterats den 1 januari 2010 eller därefter.

Helsingfors den 15 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Sirkka-Liisa Anttila*

Lag

om ändring av lagen om ersättande av skördeeskador

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättande av skördeeskador (1214/2000) 1 § och 3 § samt 8 § 4 mom.,
av dem 1 § sådan den lyder i lag 1495/2007, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Såsom skördeeskadeersättningar kan av statens medel betalas lägenhetsbestämd ersättning och allmän ersättning i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag. Lägenhetsbestämda ersättningar kan betalas som stöd för förluster till följd av ogynnsamma väderförhållanden enligt artikel 11 i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001.

3 §

Ersättningstagare

Skördeeskadeersättning kan betalas till odlare som bedriver jordbruks- eller trädgårdsproduktion i Finland, och som är en fysisk eller juridisk person eller en grupp bestående av fysiska eller juridiska personer.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Såsom skördeeskadeersättningar kan av statens medel betalas lägenhetsbestämd ersättning och allmän ersättning i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag, *förutsatt att Europeiska kommissionen godkänner att ersättning betalas*. Lägenhetsbestämda ersättningar kan betalas som stöd för förluster till följd av ogynnsamma väderförhållanden enligt artikel 11 i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001, *nedan **kommissionens förordning**, eller som stöd enligt kommissionens meddelande om gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007-2013 (2006/C 319/01)*.

3 §

Ersättningstagare

Ersättning som avses i denna lag kan betalas till odlare som bedriver jordbruks- eller trädgårdsproduktion i Finland, och som är en fysisk eller juridisk person eller en grupp bestående av fysiska eller juridiska personer.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Betalning av skördeskadeersättning till en fysisk person förutsätter att odlaren eller odlarens make vid utgången av året före skördeskadeåret är minst 18 år och högst 65 år. Skördeskadeersättning kan av godtagbara skäl betalas till en person som är under 18 år.

Med makar avses äkta makar och i 7 § 3 mom. inkomstskattelagen (1535/1992) avsedda personer.

8 §

Lägenhetsbestämd skördeskadeersättning

Som lägenhetsbestämd skördeskadeersättning kan betalas högst skördeskadans belopp minskat med odlarens självriskandel. Genom förordning av statsrådet bestäms årligen hur stor del av den med självriskandelen minskade skördeskadan som skall ersättas. Ersättning betalas inte om det belopp som skall ersättas understiger 90 euro.

Betalning av ersättning förutsätter att:

1) odlaren eller odlarens make kalenderårets sista dag det år som föregår stödåret är minst 18 år men inte över 68 år och odlaren och odlarens make inte får ålderspension som avses i lagstiftningen om pension för lantbruksföretagare, eller

2) när flera fysiska personer tillsammans idkar jordbruk eller trädgårdsodling eller i verksamhet som idkas i form av en sammanlutning åtminstone en jordbrukare, bolagsman, medlem eller aktieägare som själv idkar jordbruk eller trädgårdsodling är en sådan fysisk person som uppfyller de förutsättningar som bestäms i 1 punkten.

Utan hinder av vad som föreskrivs i 2 mom. 1 punkten kan ersättning beviljas till en odlare under 18 år om han eller hon har ingått äktenskap eller idkar jordbruk eller trädgårdsodling som samägare eller tillsammans med sina föräldrar eller med en av dem eller om det finns andra med dessa jämförbara särskilda skäl för att ersättning ska beviljas.

Med makar avses äkta makar och i 7 § 3 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedda personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden.

Förutsättningarna enligt 2 mom. 2 punkten gäller inte offentligrättsliga samfund, utbildningslägenheter eller fängelselägenheter.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskrivs närmare om förutsättningarna enligt denna paragraf i fråga om odlare.

8 §

Lägenhetsbestämd skördeskadeersättning

Som lägenhetsbestämd skördeskadeersättning kan betalas högst skördeskadans belopp minskat med odlarens självriskandel, ersättningar som fåtts med stöd av annan lagstiftning och erhållna försäkringsersättningar. Genom förordning av statsrådet bestäms årligen hur stor del av skördeskadan som ska ersättas efter att den minskats med självriskandelen, ersättningar som fåtts med stöd av annan lagstiftning och erhållna försäkringsersättningar. Ersättning betalas inte om det be-

8
Gällande lydelse

RP 193/2010 rd

Föreslagen lydelse

lopp som ska ersättas understiger 100 euro
per odlare och stödtyp.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 1 § tillämpas på skörde-
skador som konstaterats den 1 januari 2010
eller därefter.
